

Előzetes tájékoztatás az 1999. évi NKA pályázatokról

A Nemzeti Kulturális Alap könyvtári szakmai kollégiuma a jövőben is számít a szakma egészének s különösen a szakmát képviselő szervezeteknek segítségére munkája során. Ezért megköszönve az eddig kapott támogatást, az alábbi két kéréssel fordul a Magyar Könyvtárosok Egyesületéhez és az Informatikai és Könyvtári Szövetséghez.

Bár korainak tűnik, hogy még le sem zajlott az 1998. évi pályázat, s máris az 1999-ben meghirdetendő pályázat témáin gondolkodjunk, de éppen a pályázatok elkészítése adhat alkalmat az idevágó elképzelések, javaslatok számbavételére.

A kollégium igen nagy súlyt helyezett arra, hogy a lehető legteljesebb szakmai támogatással válassza ki a pályázati témaköröket. A cél az, hogy olyan tevékenységeket, folyamatokat, projekteket ösztönözzön az NKA, amelyek hatása a könyvtárak minél szélesebb körét érinti, s amelyek finanszírozása a költségvetési keretektől nem, vagy csak igen kis részben lehetséges. Az NKA bevált álláspontja szerint a pályázatok célja nem lehet a napi működés és fenntartás gondjainak enyhítése, bármily súlyosak legyenek is ezek.

Ha kellő alapossággal, a javaslattevők minél szélesebb köreit mozgósítva akarjuk a pályázati témákat kiválasztani, bizony időben hozzá kell kezdenünk a javaslatok begyűjtéséhez. Hozzá kell tennem azt is, hogy az NKA számára megnyílt új források a korábbinál több lehetőséget nyújtanak a szakmai tervek megvalósítására. (Csak emlékeztetőül: 1994-ben még csak 25 milliós keret állt rendelkezésünkre, 1998-ban pedig már több mint 100 milliós. S hasonló összegre számíthatunk talán jövőre is.)

Ezért kérem, hogy az MKE, illetve az IKSZ szervezetei, tagozatai és tagjai tegyék meg a pályázati témakörökre vonatkozó javaslataikat. Erre vonatkozóan határidőt nem szab a kollégium, csupán tájékoztatásul közlöm, hogy kész az 1999. évi pályázat kiírásakor fontolóra venni minden, 1997. szeptember 30-a előtt bármikor befutott területi vagy egyéni javaslatot. Nagy segítséget jelentene, ha javaslataikkal nem várnák meg a szeptember 30-át, hanem mielőbb megkeresnének velük, hogy a közös gondolkodás máris megindulhasson. Hasznos lenne, ha a javaslat a téma megjelölésén túlmenően tartalmazná azt is, hogy az adott feladatra mekkora összeget lenne célszerű fordítani vagy – százalékosan kifejezve – a kollégium rendelkezésére álló keret mekkora hányadát érdemelné meg a téma. A gondolkodás határait jelző összeget már említettem, tudni kell azonban azt, hogy ebből az összegből kell támogatni a szakmai folyóiratokat, a szakmai könyvkiadást és a nagyrendezvényeket is.

A másik kérés pedig arra vonatkozik, hogy az MKE, illetve az IKSZ elnöksége, szervezetei, tagozatai és tagjai tegyék meg kritikai észrevételeiket az NKA és könyvtári szakmai kollégiuma működését (az NKA szerepe a magyar kulturális életben, a működés tapasztalatai, a források megosztása az egyes szakmai kollé-

giumok között, a könyvtári pályázati körök megállapítása, a pályázatok lebonyolítása, a támogatások hatása a magyar könyvtárügy fejlődésére stb.) illetően. A kollégium 1997. évi jelentését hamarosan elolvashatják az NKA Hírlevelében, de kérésükre készséggel rendelkezésükre bocsátom.

Az MKE és az IKSZ eddig nyújtott segítségét ismételten megköszönve s további javaslatokat és kritikai észrevételeket várva őszinte tisztelettel küldi üdvözlését

Papp István
a könyvtári szakmai kollégium vezetője

Változások a Nemzeti Kulturális Alap pályázati feltételeiben

A Nemzeti Kulturális Alap a nemzeti és egyetemes értékek létrehozásának, megőrzésének, valamint hazai és határon túli terjesztésének támogatása érdekében jött létre 1993-ban. Az Alap bevételi forrásai a következők:

- az éves költségvetési törvényben meghatározott költségvetési támogatás,
- a különböző – jogszabályban meghatározott – termékek és szolgáltatások után befizetett járulék,
- a nemzetközi együttműködés keretében kapott támogatások,
- a jogi személyek, jogi személyiség nélküli gazdasági társaságok és természetes személyek önkéntes befizetései,
- az Alap lekötött pénzeszközeinek kamatai,
- a szerzői-jogi bírságbefizetések,
- az állami vagyon privatizációs bevételeinek évenként meghatározott része,
- egyéb bevételek.

Az Alap mára már több mint 3 milliárd forinttal gazdálkodik. A vagyonból teljesíthető kiadások az alábbi kulturális célokra fordíthatóak:

- „a kulturális ágazat területén a nemzeti és egyetemes értékek létrehozásának, megőrzésének, valamint hazai és határon túl is terjesztésének támogatására,
- a kulturális ágazatot érintő évfordulók, fesztiválok, hazai és külföldi rendezvények támogatására,
- a nemzetközi kulturális kapcsolatok új alapokra helyezésére, a világkiállításokon, nemzetközi vásárokon a nemzeti kulturális jelenlét biztosítására, a hazai és külföldi kulturális rendezvényeken, fesztiválokon történő részvétel támogatására,
- a művészeti alkotások új irányzatainak, új kulturális kedvezményezéseknek, a kultúrával kapcsolatos tudományos kutatásoknak a támogatására,
- a kultúrateremtő, kultúraközvetítő, valamint önképző egyének és közösségek tevékenységének támogatására,
- az Alap működésével kapcsolatos költségek fedezésére.”

E vagyon felhasználására szigorú szabályok vonatkoznak, melyeket a pályázóknak pontosan be kell tartaniuk.

Minden pénzügyi tranzakció lebonyolítását különböző szintű jogszabályok és egyéb előírások szabályozzák, nem kivétel ez alól a Nemzeti Kulturális Alap pályázati rendszere sem. Természetesen a pályázók az adatlap kitöltésekor elsősorban a fent említett célokat tartják szem előtt, és kevésbé foglalkoznak a jogi vonatkozásokkal. A szakmai kollégiumoknak azonban szigorúan vizsgálniuk kell az Alap vagyonából juttatott támogatások odaítélésénél a pályázatok kötelező formai és tartalmi elemeit is. A pályázati kiírásnak nem megfelelő pályázatok érvénytelenek, amiről az NKA Igazgatósága a pályázókat értesíti.

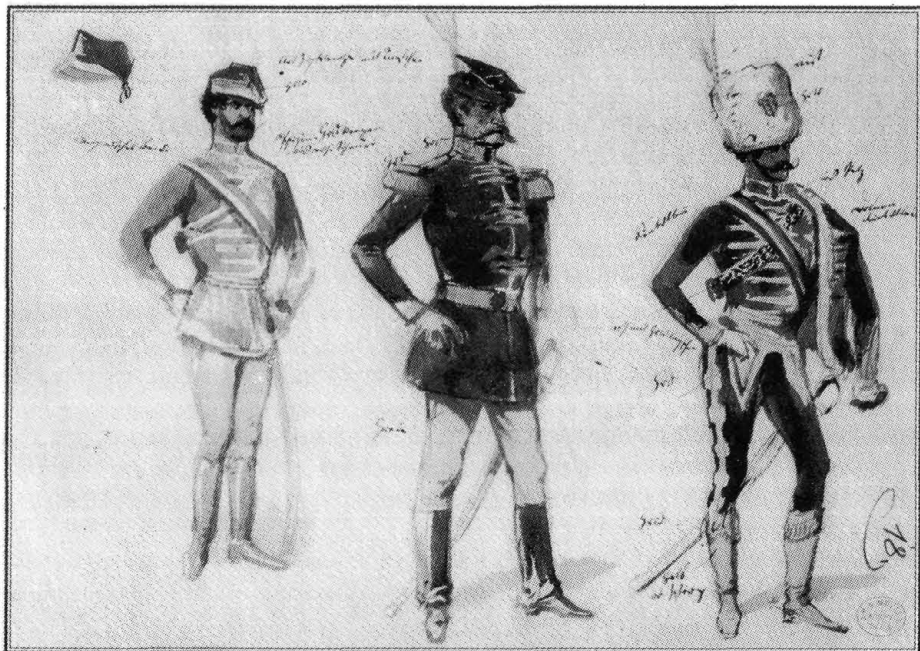
Jelentős változás, hogy az államháztartásról szóló – többször módosított – 1992. évi XXXVIII. törvény új rendelkezései alapján az elkülönített állami pénzalapokból – így a Nemzeti Kulturális Alapból is – igényelt támogatás esetén a pályázatonak a kedvezményezettek köztartozására vonatkozó ellenőrzési kötelezettsége van. A pályázónak tehát közölnie kell az adóazonosító jelét, a társadalombiztosítási azonosító jelét, és engedélyt kell adnia ezek felhasználásához.

Fontos tudnivaló, hogy 1998-ban valamennyi pályázónak a pályázat beadásakor be kell nyújtania a jogi dokumentációját.

A pályázati adatlap kitöltésének hiányossága (ideértve az előírt mellékletek csatolási kötelezettségét is) a pályázat érvénytelenségét vonja maga után.

A szakmai kollégiumoknak kötelességük a pályázatok szakmai céljainak vizsgálatán túl azok alaki és formai elemeinek ellenőrzése is. Ez alól a Könyvtári Szakmai Kollégium sem vonhatja ki magát. A Kollégium testülete szeretné, ha a pályázatok elbírálása során az érdemi, szakmai szempontok nem sérülnének az alaki, formai hiányosságok miatt, és ilyen okból egyetlen pályázatot sem kelené kizárni az elbírálásból.

dr. Redl Károly

Levél a miniszterhez

Informatikai és Könyvtári Szövetség
Magyar Könyvtárosok Egyesülete
Budapest

Dr. Magyar Bálint úr
művelődési és közoktatási miniszter
Művelődési és Közoktatási Minisztérium
Budapest

Tisztelt Miniszter úr!

A könyvtári ellátás jelentős állomásának tartjuk az 1997. évi CXL. törvényt, mely először biztosít ilyen magas szintű szabályozást munkánkhoz. Az állampolgárok teljes körű könyvtári ellátását a könyvtári rendszer garantálja, amelynek működését az állam többféle címen támogatással is segíti.

A törvény, illetve a követő jogszabályok jelenleg folyó előkészítése fokozottan irányította rá újra figyelmünket a könyvtári szakterület kétféle vált minisztériumi irányításának hátrányaira.

A szakmai szervezetek aggályosnak tartották ezt a döntés meghozatalakor is, de ma, a könyvtári rendszer egységes szabályozásának törvénybe iktatásakor mindenképpen hátrányosnak tartják a jelenlegi gyakorlatot.

Kérjük Miniszter Urat, szíveskedjék megvizsgálni az egységes könyvtári szakterületi irányítás visszaállításának lehetőségét, egységes könyvtári osztály keretein belül.

Bízunk benne, hogy ennek a lépésnek szükségességét bebizonyította az elmúlt időszak is, amely alatt csak az érintett személyek felelős együttműködésének volt köszönhető az egységes szemlélet kialakítása és képviselése.

Köszönjük a szervezeteink számára biztosított szakmai érdekképviseleti lehetőséget, amelyet a jövőben is szeretnénk eredményesen gyakorolni.

Budapest, 1998. február 10.

Zalainé dr. Kovács Éva
az IKSZ elnöke

Vajda Erik
az MKE elnöke

Javaslatok a Könyvtári Intézet és az Országos Könyvtári Kuratórium tárgyában

*Az MKM Kulturális Örökség Főosztály Könyvtári Osztály
vezetője a következő levéllel fordult
a szakmai szervezetek vezetőihez:*

A múlt év végén az Országgyűlés számunkra örömdetesen elfogadta a nyilvános könyvtári ellátásról is szóló 1997. évi CXL törvényt, és hozzákezdünk a követő jogszabályok előkészítéséhez is.

Egyik fontos és sürgő feladatunk a Könyvtári Intézetről szóló jogszabály előkészítése, egyben az Intézet munkájának új alapokon történő megszervezése.

Ugyancsak hasznos lenne minél előbb fölláttani az 1997. évi CXL. törvény 62. §-ában szabályozott Országos Könyvtári Kuratóriumot, amely közreműködik az Országos Széchényi Könyvtár és a Könyvtári Intézet irányításában. Elképzelésünk szerint ez a Kuratórium a két intézmény irányításában úgy venne részt, hogy képviselné a könyvtári rendszer egészét és az illetékes felügyeleti szerveket.

Mint ahogy a törvény előkészítése során is bebizonyosodott, a minisztérium és a szakmai szervezetek együttműködése gyümölcsöző, így most is számítok tevékeny közreműködésükre.

1. Kérem véleményét, javaslatait arról, hogy a tagok milyen szolgáltatásokat, milyen tevékenységek ellátását várják el a könyvtári rendszer szakmai intézetétől.

2. Kérem javaslatait az Országos Könyvtári Kuratórium összetételére és működésére vonatkozóan.

Üdvözlettel és köszönettel

Dr. Skaliczki Judit
osztályvezető

*A Magyar Könyvtárosok Egyesülete elnökségének javaslata**

Az elnökség megtárgyalta – a tárgyban kapott felkérés alapján – a Könyvtári Intézet szervezeti helyével, jogállásával és ezzel kapcsolatos elvi, finanszírozási

* A dőltbetűs részeket az elnökséggel nem egyeztettem; ezek – reményeim szerint az egyeztetett részek szellemében tett – saját javaslataim. V.E.

kérdéseivel kapcsolatos, valamint az Országos Könyvtári Kuratórium feladataival és összetételével kapcsolatos kérdéseket. Javaslataink az alábbiak:

Könyvtári Intézet

- a) A Könyvtári Intézet (továbbiakban KI) az Országos Széchényi Könyvtár (továbbiakban: OSZK) szervezetében (ill. ahhoz szervezetenként kapcsolódva), az OSZK épületében, de irányítása és finanszírozása tekintetében – az alábbiak értelmében – önállóan működjön. E megoldás semmiképpen sem veszélyeztetné az intézet jogszabályban megfogalmazott feladatainak végrehajtását, és ugyanakkor gazdasági, adminisztratív és szakmai tekintetben egyaránt számottevő előnyökkel járna. A minden tekintetben önálló intézetet szakmailag gyengébbnek, költségek és teljesítmény tekintetében kevésbé hatékonynak és – *lásd a napokban kapott németországi információkat* – jövőjét illetően bizonytalanabbnak tartanánk.
- b) A KI saját költségvetése szerint gazdálkodjon, amelyet illetően az OSZK-nak ne legyen rendelkezési joga, de finanszírozási kötelezettsége sem. A KI helyiségeinek és az épület erre jutó részének fenntartási költségeit, a biztonsági szolgálat költségeit és más hasonló, az épület egészével kapcsolatos költségek fedezetét az OSZK költségvetésében kell – maradéktalanul – biztosítani. Hasonlóképpen az OSZK költségvetésében kell biztosítani a fedezetet (bár ennek – nézetünk szerint kedvezőtlenebb – alternatívája lehet az intézet vonatkozó saját kapacitásának kiépítése és finanszírozása) a KI – elkülönített – munkáigyeinek, pénzügyeinek és számvitelének intézésére szolgáló személyi és technikai kapacitásra. A KI által az OSZK-tól igénybe vett technikai szolgáltatások (nyomdai, számítástechnikai stb. szolgáltatások) ellenértékét az OSZK számlázza a KI-nek, és az – költségvetése terhére – e számlákat fizesse ki.
- c) A KI-t az MKM irányítsa és felügyelje; ebben működjön közre az Országos Könyvtári Kuratórium (továbbiakban: OKK). A KI fejlesztési, beruházási és munkaterveit, valamint beszámolóit a miniszter (az MKM) hagyja jóvá, az OK véleményét figyelembe véve.
- d) A KI igazgatóját a miniszter nevezze ki, az OKK és az OSZK főigazgatója véleményének meghallgatásával. Az igazgatóra vonatkozó munkáltatói jogok meghatározott részének gyakorlását a miniszter az OSZK főigazgatójára ruházhatja át. A KI igazgatója gyakorolja a munkáltatói jogokat a KI munkatársai tekintetében.
- e) A KI keretében működő Könyvtártudományi (a jövőben talán helyesebben: könyvtár- és információtudományi) Szakkönyvtárat fel kell venni a nyilvános könyvtárak jegyzékébe, és ennek megfelelően kell kezelni.
- f) A KI keretében kell működtetni – a jelenlegi vagy azoknál kedvezőbb finanszírozási feltételek mellett – a könyvtári szaksajtó szerkesztősegeit és az országos (*tehát nem valamely könyvtártípus, vagy régió könyvtárosaikat és könyvtáraikat képviselő*) társadalmi szakmai szervezetek titkárságait.

Országos Könyvtári Kuratórium (nem ismételve az e vonatkozásban a KI kapcsán leírtakat)

- a) Az OKK az OSZK és a KI irányításában való közreműködése során a könyvtárhasználói igényeket és érdekeket képviselje.

- b) Az OKK véleményezze az OSZK és a KI fejlesztési, beruházási és munkaterveit, költségvetési javaslatait, valamint beszámolóit. *E tevékenységet az MKM – az OKK felkérésére, szükség szerint – a szakértők bevonásával támogassa.*
- c) Az OKK egyben betölti az OSZK és a KI vezetői kinevezése tekintetében a pályázók alkalmasságának elbírálását végző bizottság szerepét.
- d) *Az OKK lépjen fel kezdeményzően az OSZK, ill. a KI tekintetében általa lényegesnek tartott fejlesztéseket és egyéb változtatásokat illetően.*
- e) Kívánatosnak látszik a KI irányításának támogatására külön albizottság létrehozása az OK-n belül.
- f) Az OKK tagjai között szerepeljenek a tudományos, gazdasági és szellemi élet *e területen jártas* kiemelkedő személyiségei és a könyvtári szakterület jeles képviselői.
- g) Az OKK tagjait a miniszter kérje fel és mentse fel személyes minőségükben; a könyvtári szakterület képviselői tekintetében meghallgatva és mérlegelve a szakmai társadalmi szervezetek javaslatait.
- h) Az OKK tagjainak felkérése 4 évre szóljon, és egyszer legyen meghosszabbítható.

Vajda Erik

Az Informatikai és Könyvtári Szövetség javaslata

Könyvtári Intézet

A Könyvtári Intézetnek önállóan gazdálkodó, állami fenntartású költségvetési intézménynek kell lennie.

Feladatköre kettős: részben a minisztérium könyvtári osztályának munkáját kell segítenie, részben pedig a szakmát kell szolgálnia.

Alapfeladatai:

1. Az országos könyvtári rendszer működésének rendszeres felmérése, elemzése, kutatása.
2. A könyvtári jogszabályokhoz, azok aktualizálásához háttéranyagok készítése.
3. A könyvtári törvény 60. § (3) bekezdésében megfogalmazott további szolgáltatások.

Kiegészítő szolgáltatások: minden olyan szolgáltatás, amelyre a könyvtári rendszer felhasználói igényt tartanak, és amelyet részben vagy egészében finanszíroznak.

Az intézet gazdálkodása:

Költségvetését az MKM költségvetésében külön soron kell tervezni.

Az intézet vegye át az OSZK-tól a működéséhez szükséges infrastrukturális feltételeket, ugyanakkor térítse önálló költségvetéséből a működési költségeket (fűtés, világítás, takarítás).

Könyvtári Kuratórium

Feladatköre:

A Könyvtári Kuratórium a Országos Széchényi Könyvtár, a Könyvtári Intézet és a központi szolgáltatások irányításában és fejlesztésében működik közre. A két említett intézmény vezetőjének kiválasztásában egyetértési joga van, a központi szolgáltatások és a fejlesztések terén javaslattevési joga, a munkaterv, a költségvetés, a beszámoló, az SZMSZ kérdéseiben pedig véleményezési joga.

Tagjai:

Kilenc tagú, ebből ötöt a két szakmai ernyőszervezet, az Informatikai és Könyvtári Szövetség, valamint a Magyar Könyvtárosok Egyesülete delegálhat, hármat az ágazati miniszter, a kilencedik pedig az MKM Könyvtári Osztályának mindenkor vezetője. A tagok megbízási ideje három év, ez egyszer meghosszabbítható (ez alól természetesen kivétel a könyvtári osztály vezetője). Az OSZK-val és a Könyvtári Intézettel foglalkozó üléseken tanácskozási joggal, állandó meghívottként vesznek részt az intézmények igazgatói.

Nyilvánossága:

A kuratórium üléseinek jegyzőkönyve alapján tájékoztató készül a szakma számára, mely a szaklapokon keresztül kerül nyilvánosságra.

Működése:

Titkársága a minisztérium könyvtári osztályán működik, ennek pénzügyi felteleteit külön kell biztosítani. A működési költségeket szintén a könyvtári osztály kezeli.

Zalainé Kovács Éva

Az Egyetemi Könyvtárigazgatók Kollégiumának javaslata

I. A Könyvtári Intézet feladatai, hatásköre

1. Alapító okiratában a globális célok, valamint a funkciók és a jogállás tisztázása szükséges (háttér-intézmény, kvázi-önálló intézmény, továbbá finanszírozási módját tekintve költségvetési, közalapítványi, egyéb non-profit közhasznú formában működik-e stb.)
2. Meg kell határozni, milyen, a nyilvános könyvtári ellátást szolgáló feladatokat lásson el javaslattevési, véleményezési, döntési kompetenciákkal, továbbá végrehajtási szinten milyen nyilvántartási és egyéb adminisztratív tevékenységek tartoznak az Intézethez.
3. A konkrét feladatok felsorolásszerűen az EKK tagjainak javaslatait összefoglalva, de nem egyeztetve: hatósági; tanácsadó; könyvtári kutatások koordinálása; továbbképzés; szakmai irányelvek, ajánlások, minta-alapszabályzatok (SzMSz-ek) kidolgozása, valamint információs szolgáltatások a szakmának; a szakfelügyelet ellátása; hazai és nemzetközi szakmai kapcsolatok gondozása; konferenciák szervezése; szakkönyvtár működtetése.

II. Országos Könyvtári Kuratórium feladatai, hatásköre

1. Alapító okiratában a működtetés célja, formája, finanszírozása.
2. A könyvtári ellátás stratégiai fejlesztési irányainak kijelölése, az ezekhez rendelt pénzforrások, úgy mint különböző költségvetési pénz-alapok pályázati céljainak összehangolása, közalapítványok, a könyvtárak működésének felügyelete, az MKM könyvtári ellátás fejezeti címein rendelkezésre álló pénzeszközök felhasználásának kontrollja.
3. A nyilvános könyvtári ellátást biztosító intézmények körének meghatározása, az egyes intézmények nyilvánossá minősítése, akkreditálása.
4. A szakmai-etikai irányelvek működésének felügyelete a könyvtárhasználók jogainak biztosítására.

III. Az Országos Könyvtári Kuratórium összetétele

1. Könyvtárhasználó csoportok képviselői (diákönkormányzatok, oktatók, kutatók stb.);
2. Fenntartók képviselői;
3. Könyvtárosok intézmény-típusonként;
4. Szakmai érdekképviseleti delegálás (egyesületek);
5. MKM, PM, BM, IM delegáltjai.

Huszár Ernőné dr.

A Magyar Orvosi Könyvtárak Szövetségének javaslata

Könyvtári Intézet

A törvény a Könyvtári Intézet feladatrendszerét jól körülhatárolja, a rendelkeznie kell kimondani az eddigi – a KMK-ra vonatkozó – jogszabályoknak a hatályvesztését. A rendelet lehet Alapító Okirat, melynek a következőket kell tartalmaznia:

1. Az Intézet adatai, a jogelődre vonatkozó jogszabályok.

- 1.1 Az Intézet lehet
- a) költségvetési szerv;
 - b) közalapítvány;
 - c) alapítvány;
 - d) társadalmi szervezet;
 - e) gazdasági társaság.

Mindegyik jogállással kapcsolatban lehetnek érvek és ellenérvek. A jogalkotó szándékát figyelembe véve a költségvetési szerv forma a legműködőképesebb. A demokratikus működés biztosítója a Kuratórium, melyben a szakmai szervezetek képviseltethetik magukat.

Nem hagyható figyelmen kívül az sem, hogy az Intézet jogállása az OSZK-étól nem térhet el.

- 1.2. Az Alapító Okirat kidolgozásakor az 1992. évi XXXVIII. törvény 88. §-a az irányadó.
2. Alaptevékenység
- a) képzés, továbbképzés, képzéskoordinálás:
- tájékoztatás;
 - készségszintű oktatás;
 - tanfolyamszerű képzés.
- b) szakkönyvtár és információs rendszer működtetése:
- a hazai szakirodalom teljeskörű,
 - a hungarikák és
 - a külföld szakirodalmának reprezentatív gyűjtése;
 - Minerva, MAKSZAB, KDSZ, SDI.
- c) Új könyvek, közös katalogizálás:
- a kötelezpéldányon alapuló, a nemzeti bibliográfiákkal együttműködő információs rendszer;
 - bekapcsolódás a MOKKA programba, közös katalogizálás.
- d) a könyvtárak marketing tevékenységének és kutatómunkájának kezdeményezése és összehangolása különböző formák alkalmazásával;
- e) szabványok, szabályozók kidolgozása a szakmai szervezetekkel, az országos szakkönyvtárakkal együttműködve;
- f) irányelvek, szabályzatok elkészítése:
- a szakmai szervezetekkel és az országos szakkönyvtárakkal;
 - tanácsadó és tájékoztatási központi feladatok:
szakmai tanácsadás;
jogi tanácsadás;
referenciaszolgáltatás;
a fenntartók és a felügyeleti szervek szükség szerinti tájékoztatása;
a könyvtárosok szakmai érdekképviselése;
- g) public relations, human relations:
- médiák;
 - gazdasági társaságok;
 - oktatási és művelődési intézmények;
 - államigazgatási és államhatalmi szervek;
 - erőszakszervezetek;
 - egyházak;
 - társadalmi szervezetek;
- h) országos statisztika, benne szakkönyvtári és közművelődési könyvtári statisztika – számítógépes elérhetőséggel;
- i) egyéb feladatok, pl. kiadói tevékenységével az a)–i) pontokban leírtak elősegítése.
3. Az alaptevékenységen belül, az alaptevékenység feltételeként rendelkezésre álló s e célra csak részben lekötött személyi és anyagi kapacitások fokozott kihasználása:
- a) könyvtárak, tájékoztatási intézmények, szakmai szervezetek, társadalmi szervezetek, magánszemélyek információellátása külön megrendelés alapján;

- b) az alaptevékenység során keletkezett termékek értékesítése;
- c) terem, eszköz bérbeadása;
- d) fölöslegessé vált eszközök értékesítése.

4. Vállalkozói tevékenység:

Az alaptevékenység körébe nem tartozó kiadói, nyomdai tevékenység, fordítás, tolmácsolás, lektorálás, szerkesztés, kiállítás, szaktanácsadás, szakvélemény, tervezés, szervezés, rendezés.

5. Az Intézet

- a) jogállása: jogi személy;
- b) gazdálkodási jogköre: önállóan gazdálkodó költségvetési szerv.

6. Kinevezési rend:

Az Intézet vezetőjét (főigazgató vagy igazgató) – nyilvános pályázat alapján – az Országos Könyvtári Kuratórium javaslatára a miniszter nevezi ki, és a Kuratórium gyakorolja a munkáltatói jogokat.

7. Szervezeti és működési szabályzat:

- a) az Intézet készíti el az Alapító Okirat megjelenését követő 60 napon belül;
- b) a Szabályzat a felügyeleti szerv (MKM) jóváhagyásával lép érvénybe.

Könyvtári Kuratórium

1. A kuratóriumnak nem lehet tagja, illetőleg elnöke:

- a) az MKM tisztségviselője, munkatársa;
- b) az OSZK munkatársa;
- c) a Könyvtári Intézet munkatársa;
- d) szakszervezeti tisztségviselő, munkatárs.

2. A kuratórium jogköre:

- a) a Szervezeti és működési szabályzat elfogadása;
- b) az OSZK és a KI éves gazdasági tervének elfogadása és mérlegének megállapítása;
- c) javaslatétel az MKM-nek az állami költségvetési támogatás, céltámogatás összegére;
- d) az OSZK és a KI éves munkatervének elfogadása, a tervben leírtak ellenőrzése;
- e) a törvényesség betartásának ellenőrzése.

3. A kuratórium és az elnökség működése:

- a) a kuratórium, illetőleg az elnökség a feladatai ellátásához szükséges gyakorisággal ülésezik, de a kuratórium legalább negyedévente, az elnökség pedig legalább havonta. Az ülést a kuratórium elnöke hívja össze. A kuratórium tagjai többségének kérésére az elnök köteles az ülést 14 napon belül összehívni;

- b) a kuratórium tagjainak szavazati joga egyenlő;
- c) az ülés akkor határozatképes, ha azon a tagok több mint a fele jelen van. A határozat meghozatalához a jelenlévők többségének szavazata szükséges;
- d) az összes tag szavazatának kétharmadára van szükség az elnök vagy az alelnökök visszahívásáról történő döntés esetén;
- e) az ülés napirendjét az elnök állítja össze. A napirendre a kuratórium bármely tagja tehet javaslatot: ennek elfogadásáról az ülés dönt;
- f) a kuratórium ügyintéző, ügykezelő és ügyviteli teendőit a kuratórium titkársága látja el. A titkárság szervezetére és működésére vonatkozó szabályokat az alapító okirat állapítja meg.

4. A kuratórium felügyeleti szerve az MKM.

5. A kuratóriumi tagok díjazása:

- elnök: a miniszteri fizetés 70%-a;
 - alelnökök: a miniszteri fizetés 50%-a;
 - a kuratórium tagjai: a miniszteri fizetés 10%-a.
- Költségtérítés a kuratórium valamennyi tagját megilleti.

Freisinger Jenő

Észrevételek és javaslatok az Országos Könyvtári és Közgyűteményi Fejlesztési Program koncepciójához

0. Általános megjegyzések

0.1 Az alábbiak a Rónai Iván és Skaliczki Judit által összeállított (sorrend a dokumentumon), „A könyvtárak és közgyűtemények szerepe az információs társadalomban” c. dokumentum figyelembevételével készültek, és nemcsak a dokumentum „A program ütemezése” c. részéhez tartalmazznak észrevételeket, ill. javaslatokat, hanem a – gondolom, még kidolgozandó – végső koncepcióhoz és programhoz is. Az egyes szakaszok nincsenek fontossági sorrendbe szedve. Elnézést kérek ezért a – fontosat és nem nagyon fontosat, tartalmat és stílusát, terminológiáit keverő – tárgyalásmóddért, de általános elvek és prioritások rögzítése mellett és helyett szerettem volna segíteni a végső koncepció és program létrehozásában.

0.2 A végső dokumentumban a programpontok ütemezett felsorolása elé nyilván szükséges maga a koncepció. Úgy vélem azonban, hogy ennek a legszükségesebbekre, a fő cél, a fő elvek és a kiemelkedő feladatok megjelölésére kell szorítkoznia.

0.3 Kezdetből zavaró a „könyvtári és (kiemelés tőlem: V. E.) közgyűteményi” megjelölés, hiszen a könyvtár is közgyűtemény. Világosabb lenne könyvtári, levéltári és múzeumi (közgyűteményi) szféráról szólni (ezekről sem egyformán – lásd a következő megjegyzést). A tárgyban tartott értekezleten emellett felme-